

Lokale Inclusie Agenda 2021 gemeente Bronckhorst

Gebaseerd op het VN-Verdrag Handicap

Gemeente Bronckhorst

Oktober 2020

Versie 2.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1 Wat is het VN Verdrag Handicap?	3
1.2 Inclusie in Bronckhorst.....	3
2. Focus	5
2.1 Doelgroep	5
2.2 Focus op bewustzijn	5
3. Thema's	7
3.1 Bewustzijn.....	7
3.2 Fysieke toegankelijkheid	8
3.3 Digitale toegankelijkheid	9
3.4 Werk & inkomen.....	10
3.5 Onderwijs en ontwikkeling.....	10
3.6 Verkeer en vervoer	10
3.7 Welzijn, gezondheid en ondersteuning.....	11
3.8 Sport, cultuur, vrijetijdsbesteding en uitgaan	12
4. Financieel kader	13
4.1 Aanlooperperiode en 2021: Bestaande middelen.....	13
5. Toekomst	14
6. Bijlagen	15
6.1 Rapport moventum	15

1. Inleiding

1.1 Wat is het VN Verdrag Handicap?

Gewoon meedoen zou vanzelfsprekend moeten zijn. Helaas is dit niet voor iedereen het geval. Mensen met een beperking ervaren knelpunten in hun dagelijks leven. Denk aan brieven van organisaties, toegankelijkheid van trottoirs, of de digitale toegankelijkheid. In Nederland zijn 2 miljoen mensen met een beperking, waaronder slechtziend, blind, doof, lichamelijke of verstandelijke beperking of psychische problemen. Om hun positie te verbeteren, geldt sinds 14 juli 2016 het VN Verdrag Handicap in Nederland. Het VN-verdrag Handicap is een belangrijk mensenrechtenverdrag. De overheid en maatschappelijke sectoren moeten het verdrag uitvoeren.

Het verdrag geeft mensen met een beperking of chronische aandoening recht op gelijke behandeling en gelijkwaardig meedoen. Het VN-verdrag Handicap is glashelder over de rechten van mensen met een beperking of chronische aandoening. Of het nu gaat om toegankelijkheid, naar school kunnen gaan, passend wonen, werken, een toereikend inkomen, passende zorg, vervoer, vrije tijdsbesteding. Het verdrag verplicht Nederland om voor alle personen met een handicap gelijkheid te bevorderen, beschermen en te waarborgen.

1.2 Inclusie in Bronckhorst

Inclusie betekent dat iedereen kan meedoen en erbij hoort¹. Mensen met een beperking kunnen in een inclusieve samenleving dezelfde dingen doen als mensen zonder beperking. Gemeenten spelen hier een belangrijke rol in. Zij stellen een Lokale Inclusie Agenda op ter uitvoering van het VN Verdrag Handicap. Gemeenten moeten duidelijk omschrijven welke verbeteringen en doelen ze gaan realiseren, en daarbij aangeven binnen welke termijn dat gaat gebeuren. In het plan moeten de onderwerpen onderwijs, werk, inkomen, vervoer, wonen en leven een plek krijgen.

De gemeente Bronckhorst hecht waarde aan inclusie binnen de gemeente. Voor iedereen willen we een plek zijn waar men zich thuis, veilig en geaccepteerd voelt, en waar geen belemmeringen zijn voor zelfontplooiing en zelfredzaamheid. Daarom is deze Lokale Inclusie Agenda opgesteld. Hier staan de prioriteiten en acties opgenomen voor de komende periode. Het doel is dat bewoners uiteindelijk geen belemmeringen meer ervaren bij het deelnemen aan het sociale verkeer, aan sport- en andere voorzieningen.

¹ De Meijer & Redeker, 2018

Als gemeente zijn we al een jaar bezig met het opstellen en uitvoeren van de Lokale Inclusie Agenda. Om te beginnen zijn er, om een goed beeld te krijgen van de status van inclusie in de gemeente Bronckhorst, diverse onderzoeken uitgevoerd in samenwerking met ervaringsdeskundigen. In het najaar van 2019 is een nulmeting uitgevoerd door onderzoeksbureau Moventem. Daarnaast is een schouw gehouden in Hengelo, en zijn verdiepende gesprekken gehouden met ervaringsdeskundigen. Bovenstaand een afbeelding van de schouw in Hengelo. Bij de wandeling door Hengelo zijn inwoners meegegaan. Het college heeft een rolstoel, rollator, blindenstok en 4 ervaringsbrillen meegekregen en gebruikt tijdens de wandeling. Met de ervaringsbrillen was het mogelijk om bepaalde vormen van slechtziendheid te ervaren.

Vanaf 2021 zal er ieder jaar een lokale inclusie agenda geactualiseerd worden, evalueren we het voorgaande jaar en voegen nieuwe aandachtspunten toe. De looptijd van de Lokale Inclusie Agenda zal zijn per kalenderjaar vanaf januari 2021.

2. Focus

De Lokale Inclusie Agenda sluit aan op het uitvoeringsprogramma van het beleidskader sociaal domein 'Bronckhorst inclusief'. De gemeente Bronckhorst wil een inclusieve gemeente zijn waar iedereen zich thuis voelt. Deze verantwoordelijkheid delen we met de inwoners, ondernemers, verenigingen, maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven.

2.1 Doelgroep

Het VN Verdrag Handicap is gericht op mensen met een beperking, waaronder slechtziend, blind, doof, lichamelijke of verstandelijke beperking of psychische problemen.

Ervaringsdeskundigen spelen een belangrijke rol in het uitvoeren van het VN Verdrag Handicap. Echter, de gemeente Bronckhorst wil het begrip 'inclusie' graag breder trekken door het betrekken van de LHBT+ gemeenschap bij inclusie. Hoewel deze groep niet de focus is van het verdrag, willen wij er vanuit Bronckhorst Inclusief wel aandacht aan besteden. Want inclusie betekent dat iedereen mee kan doen.

2.2 Focus op bewustzijn

De Lokale Inclusie Agenda 2021 is de eerste inclusie agenda van de gemeente Bronckhorst. Als gemeente doen we al veel om Bronckhorst toegankelijk en inclusief te maken, maar er zijn nog vele wensen en knelpunten. Om zo goed mogelijk in kaart te brengen welke knelpunten men ervaart in de gemeente, is een onderzoek door Moventem uitgevoerd, een schouw gehouden in Hengelo, en zijn diverse gesprekken gehouden met ervaringsdeskundigen. Het belangrijkste punt wat daar uit naar voren kwam, was behoefte aan meer *begrip* uit de samenleving en van de overheid.

Het versterken van het begrip is de focus van deze agenda. Het jaar 2021 zal in het teken staan van het creëren van bewustzijn om het begrip te versterken onder de samenleving. Dit zijn de inwoners van de gemeente, maar ook ondernemers in Bronckhorst en de gemeentelijke organisatie. Met een stap voor stap-aanpak zal gedurende de looptijd hier aan gewerkt worden zodat inclusie blijvend onder de aandacht is. Tot die tijd is er sprake van een 'aanlooperperiode'. In deze periode wordt inclusie al onder de aandacht gebracht, worden de nodige voorbereidingen getroffen voor de acties in 2021, en worden enkele acties al uitgevoerd.

'Begrip' is een breed concept, en als gemeente willen we het ook zo breed mogelijk opvatten. Begrip eindigt namelijk niet bij bewustzijn van inclusie. Door bewustwording te versterken kunnen knelpunten eerder gesignaleerd worden en daardoor sneller worden opgelost. Om dit te bereiken is het nodig dat men bewust wordt van inclusie en het een vast onderdeel wordt van hun denk- en werkwijze. Daarom zullen de volgende punten meegenomen worden in het versterken van bewustzijn en begrip:

- Het aanpakken van de ervaren knelpunten uit het onderzoek van Moventem.
- Het verbeteren van de toegankelijkheid in onze gemeente, zowel in de fysieke omgeving als digitaal.
- Aansluiten op de huidige werkwijze en financiën. Inclusie willen we verweven binnen de gemeente.

Het is belangrijk dat er stappen worden gezet om inclusie te integreren binnen Bronckhorst. Om die reden is er gekozen voor een aanpak die aansluit op huidige werkwijze en financiën.

Op die manier wordt inclusie vanzelfsprekend. Een belangrijk onderdeel hiervan is bijvoorbeeld de aansluiting op Dementievriendelijke Gemeente en de nieuwe Omgevingswet. Beiden bieden mogelijkheden tot aansluiting op het inclusiebeleid en zorgen dat er meer rekening wordt gehouden met inclusie.

Naast het integreren binnen het huidige beleid, koppelen we bewustzijn ook aan toegankelijkheid. In het onderzoek van Moventem werden knelpunten in de fysieke omgeving gemeld. Bijvoorbeeld de toegankelijkheid van trottoirs voor rolstoelgebruikers, obstakels op het trottoir, of de toegankelijkheid in winkels. Door meer begrip en bewustzijn te creëren onder de samenleving kunnen veel van dit soort knelpunten in de toekomst aangepakt en voorkomen worden. Bijvoorbeeld doordat mensen bewust zijn van hun gedrag en het effect daarvan op mensen met een beperking. Het doel is om zoveel mogelijk van deze knelpunten in de fysieke omgeving weg te nemen.

3. Thema's

De focus voor deze agenda ligt op bewustwording. Op die focus zijn de meeste acties komende periode gericht. Echter, in de Lokale Inclusie Agenda worden meer punten behandeld, zoals wonen en werken, onderwijs en sport. Deze punten worden vanaf paragraaf 3.4 besproken. De punten zullen acties bevatten, maar ook een inventarisatie, wat een goed beeld geeft van wat er op de verschillende velden al gebeurt.

3.1 Bewustzijn

Het creëren en versterken van bewustzijn is de focus voor 2021. Uit het onderzoek van Moventem, de schouw en de verdiepende gesprekken is gebleken dat mensen met een beperking een gebrek aan begrip ervaren. Als gemeente willen we een plek zijn waar iedereen zich welkom en thuis voelt. Wanneer er aandacht is voor inclusie, kunnen veel knelpunten aangepakt worden. Er wordt gekeken naar de vraag van de inwoner en daar wordt vervolgens een passende oplossing voor gezocht. Daarbij wordt altijd individueel beoordeeld of er ruimere voorzieningen nodig zijn. Dit geldt ook voor eigen medewerkers met een beperking. De volgende acties gaan we specifiek uitvoeren gericht op het creëren van bewustzijn.

Acties

- Inclusie zal in 2021 een bekend begrip zijn in de gemeente Bronckhorst. Er is gekozen om het bewustzijn rondom inclusie te versterken bij drie groepen: de gemeentelijke organisatie, de inwoners van de gemeente, en de ondernemers van de gemeente. Voor iedere groep is een eigen aanpak gekozen. Het is daarbij belangrijk dat bewustzijn blijvend de aandacht houdt:
 - *Gemeentelijke organisatie*: Bij veel clusters is aangesloten in een overleg en informatie over inclusie gepresenteerd. Samen met de aanwezigen is besproken hoe inclusie onderdeel kan worden van hun werkzaamheden. Vanaf september 2020 zal er terugkoppeling plaatsvinden met deze clusters om te bespreken wat er daadwerkelijk geïmplementeerd gaat worden, wat is haalbaar, en wanneer dat gerealiseerd kan worden.
 - *Inwoners*: Via de mediakanalen van de gemeente wordt een bewustwordingscampagne opgezet gericht op de inwoners van de gemeente. We streven deze te starten rond januari 2021. De inwoners worden bewust gemaakt van inclusie en wat zij kunnen bijdragen aan een verbetering daarvan. Aan het eind van de looptijd van deze agenda zal deze campagne geëvalueerd worden, en wordt bepaald of aanvullende acties nodig zijn.
 - *Ondernemers*: Tot slot worden ondernemers ook betrokken bij het versterken van bewustzijn van inclusie. Een aantal knelpunten uit het onderzoek van Moventem betroffen smalle gangpaden in winkels of reclameborden op het trottoir. Als gemeente zullen we middels een folder informatie en tips verstrekken aan ondernemers over hoe zij hun onderneming toegankelijker kunnen maken. Daarnaast zal aangesloten worden bij een overleg om te presenteren over inclusie. Gedurende 2021 zal de gemeente contact met hen houden.
- De gemeente besteedt op onze mediakanalen meer aandacht aan inclusie en aan Bronckhorst regenbooggemeente, zoals het verbeteren van diversiteit op afbeeldingen en plaatjes op gemeentelijke folders, flyers of websites.

- Doorgaan met het aanbieden van schrijftrainingen om brieven zo eenvoudig en leesbaar mogelijk te schrijven.
- De gemeente heeft gesprekken gevoerd met de LHBT+ gemeenschap om te inventariseren hoe het gesteld staat met acceptatie en de veiligheidsbeleving van LHBT+'ers in de Gemeente Bronckhorst. Op 11 oktober (coming out day) hijsen wij jaarlijks de regenboogvlag in Bronckhorst. Ook dit jaar zal deze weer gehijsd worden.
- Er wordt onderzocht of een 'VN panel' ingesteld kan worden. In dit panel gaan ervaringsdeskundigen zelf in gesprek met elkaar en de gemeente, waarna ze aan de slag kunnen met zelfgekozen onderwerpen rondom inclusie.
- Er wordt geïnventariseerd of er een 'Ambassadeur voor inclusie' aangesteld kan worden. Deze zal kartrekker zijn in de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda.
- De gemeente brengt beter in beeld wat er al gedaan wordt aan inclusie.
- Gedurende de looptijd van deze agenda, willen we blijvend het gesprek aan gaan met ervaringsdeskundigen. Via de gebiedsambtenaren wordt contact gezocht met deze ervaringsdeskundigen.

3.2 Fysieke toegankelijkheid

Een blijvend punt van aandacht is de fysieke toegankelijkheid van gebouwen en de openbare ruimte. Onze gemeentelijke gebouwen zijn toegankelijk voor mindervaliden. Dit geldt ook voor de gebouwen waarin de sociale teams gehuisvest zijn. Uit het onderzoek van Moventem kwamen een aantal knelpunten in de fysieke omgeving naar voren, voornamelijk in winkels en de openbare ruimte. Door onder andere meer bewustzijn te creëren, kunnen veel knelpunten in de openbare ruimte weggenomen worden, of in de toekomst worden voorkomen. Daarom wordt bij het cluster Buiten inclusie in het bijzonder onder de aandacht gebracht.

Acties

- De gemeente pakt actief knelpunten in de fysieke omgeving aan. Zo vervangen wij het grind op het hoofdpad van de begraafplaats in Wichmond. Door het grind is de begraafplaats moeilijk toegankelijk voor bezoekers met een rollator of rolstoel. Dit zal vervangen worden door een toegankelijker en natuurlijk materiaal.
- Meldingen over de fysieke omgeving worden adequaat opgepakt. Zo is er bijvoorbeeld een melding gedaan over een te hoge stoep in Laag-Keppel, waardoor iemand in een elektrische rolstoel geen brieven op de post kon doen. De buitendienst heeft daarom het trottoir verlaagd zodat het toegankelijk werd.
- Om toegankelijkheid in winkels te verbeteren, wordt in 2020 aan ondernemers in Bronckhorst gepresenteerd over inclusie en wat zij er aan kunnen bijdragen. Daarnaast wordt een folder opgesteld met praktische tips voor ondernemers, die ondernemers helpt aanpassingen te maken in hun onderneming waarmee ze de toegankelijkheid kunnen verbeteren.
- Vanaf 1 januari 2022 treedt de nieuwe omgevingswet in werking. Binnen deze omgevingswet zal lokaal maatwerk en initiatieven vanuit de samenleving en burger gestimuleerd worden. Als gemeente willen we toegankelijk zijn voor iedereen. Hoewel de voorbereidingen rondom de nieuwe omgevingswet nog volop bezig zijn, is het belangrijk dat binnen de uitwerking van omgevingsvisie en -plannen inclusie wordt

meegenomen om de wet goed vorm te geven. In overleg zal gekeken worden naar de mogelijkheden.

- Alle stembureaus zijn toegankelijk en zijn getoetst op toegankelijkheid. Het gaat hierbij ook om beschikbaarheid van hulpmiddelen en ondersteuning voor en tijdens het stemmen.
- In 2021 wordt opnieuw een schouw georganiseerd in de gemeente. We willen dan focussen op een ander dorp/kern.
- De gemeente geeft voorkeur aan brede trottoirs, geen of lage drempels en weinig obstakels. Bij afwegingen voor inrichting van de buitenruimte is toegankelijkheid een belangrijk element dat meegenomen wordt, mede met het oog op de vergrijzing.
- Voortzetten van *Speelbeleid*: (Ouders van) kinderen met een beperking kunnen de gemeente verzoeken om een speelplek aan te laten passen. Op deze wijze zijn er afgelopen jaren speelplekken aangepast in Hoog-Keppel, Zelhem, Hengelo en Vorden. Stichting Litania heeft een groot deel van deze aanpassingen gesponsord.
- Het cluster Burgerzaken en Klantadvies hanteert het principe van Hostmanship. Dit houdt in dat zij de klant behandelen zoals deze behandeld wil worden (en niet zoals zij zelf behandeld willen worden). Daarnaast gaan zij voor het aanvragen van een ID-kaart zo nodig op huisbezoek.
- Inventariseren bij ondernemers en sportverenigingen over een prikkel-arm uurtje, zoals bij de kermis of een supermarkt. Het doel is om dit begin 2021 te testen en waar mogelijk te implementeren.

3.3 Digitale toegankelijkheid

Naast goede fysieke toegankelijkheid, is het belangrijk om ook digitaal toegankelijk te zijn. Veel informatie en middelen zijn bereikbaar via websites. Dit moet voor iedereen toegankelijk en te begrijpen zijn. Ervaringsdeskundigen geven aan dat goede digitale toegankelijkheid van groot belang voor hen is.

Acties

- De gemeentelijke website (www.bronckhorst.nl) voldoet gedeeltelijk aan het Toepassingskader aan de overheidsstandaard Web richtlijnen versie 2 op niveau AA. We streven naar een website die gebruiksvriendelijker en beter toegankelijk is voor verschillende doelgroepen. Dit is in 2020 getest en waar nodig zullen verbeteringen doorgevoerd worden.
- Er wordt in 2020 bij het cluster Communicatie opnieuw aandacht besteed aan het maken van toegankelijke documenten. Op deze manier kunnen de documenten voorgelezen worden.
- Voor externe communicatie geldt taalniveau B1 als uitgangspunt. Er worden 2 tot 3 keer per jaar cursussen schrijven op B1-niveau aangeboden aan alle medewerkers.
- Conform onze dienstverleningsvisie doen we digitaal wat kan en bieden we een maatwerkoplossing waar nodig. Voor de documenten die als bijlage bij de commissie- en raadsvergaderingen beschikbaar worden gesteld op de website, wordt op verzoek maatwerk geleverd.
- Vanaf juni 2021 gebruiken we geen heer/mevrouw meer in brieven. Met genderneutrale communicatie benaderen we alle inwoners gelijk.

3.4 Werk & inkomen

Het zo goed mogelijk functioneren naar vermogen voor inwoners met een arbeidshandicap is een belangrijk speerpunt voor onze gemeente. Werk is een belangrijke basis voor een sociaal netwerk en een gevoel van zelfredzaamheid. Ongeacht achtergrond of beperking, werken inwoners aan hun ontwikkeling en participeren zij naar vermogen. Hierbij is het belangrijk dat er aandacht voor inclusie is, zodat er maatwerk geleverd kan worden.

Acties

- Blijvend realiseren van werkplekken voor mensen met een beperking. In gesprekken met werkgevers besteden we expliciet aandacht aan het in dienst nemen van mensen met een beperking. Werkgevers worden daarbij ook gewezen op de mogelijkheden van loonkostensubsidie.
- Het overgrote merendeel van de WSW-medewerkers van de gemeente Bronckhorst is gedetacheerd bij een reguliere werkgever, en heeft daardoor ook een reguliere werkomgeving.
- De gemeente blijft samenwerken en betrokken bij projecten rondom woningen voor statushouders en mensen met een beperking.
- De gemeente ontwikkelt sociale kaarten per kern, conform het beleidskader 'Gewoon meedoen!'.
- Gebiedsambtenaren staan dicht bij onze inwoners. Bijvoorbeeld in het project 'Vitale Kernen'. In de werkgroepen zal inclusie actief benoemd worden en een vast agendapunt worden. Op deze manier wordt er niet alleen meer bewustwording gecreëerd, maar zal inclusie ook meegenomen worden in beslissingen.

3.5 Onderwijs en ontwikkeling

Passend onderwijs en inclusie gaan samen. Het is belangrijk dat iedere leerling mee kan doen. De gemeente kijkt samen met de school en de leerling wat nodig is. We vinden het daarom belangrijk dat scholen toegankelijk en inclusief zijn. Via de sociaal consulenten staan we nauw in contact met scholen, en kijken op casusniveau wat nodig is voor een kind.

Acties

- Voortzetten en ondersteunen van projecten voor kinderen met een taalachterstand.
- Twee keer per jaar wordt overleg gehouden met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties voor de 'lokaal educatieve agenda'. Het bestrijden van onderwijsachterstanden staat centraal. Het is breder dan alleen taal, het kind moet gewoon mee kunnen doen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Wij stimuleren onder andere scholen en (sport)verenigingen om de dialoog over anders geaardheid en gender te voeren.

3.6 Verkeer en vervoer

Op het gebied van verkeer en vervoer streeft Bronckhorst naar een fysiek toegankelijke gemeente voor iedereen. Uit het onderzoek van Moventem bleek dat veel ervaringsdeskundigen niet altijd toegankelijkheid ervaren met betrekking tot verkeer en vervoer.

Acties

- De meest urgente meldingen voortkomend uit het onderzoek van Moventem met betrekking tot wegen en trottoirs worden doorgezet en uitgevoerd.
- Wanneer inwoners begeleiding nodig hebben in het zelfstandig reizen kunnen zij hiervoor een WMO-indicatie krijgen. Met deze WMO-indicatie wordt er vervolgens hulp geboden vanuit MEE op Weg. De inwoner kan met een maatje van MEE oefenen om zelfstandig te leren reizen (via openbaar vervoer, fiets, rolstoel of te voet).
- We bieden de mogelijkheid vanuit de WMO om aanpassingen te laten maken aan eigen voertuigen van inwoners.
- ZOOV houdt jaarlijks klanttevredenheidsonderzoeken voor ZOOV School (leerlingenvervoer) en ZOOV Op Maat (doelgroepenvervoer). De laatste beoordeling (2019) was goed en zelfs beter dan een jaar eerder. In het klanttevredenheidsonderzoek van ZOOV School valt de hoge tevredenheid over de chauffeurs op (rapportcijfer 8,6).
- Er wordt samen met de betreffende clusters gekeken hoe inclusie verder geïntegreerd kan worden in het beleid en de uitvoering ervan. Hierbij willen we ons focussen op een betere (her)inrichting van de openbare ruimte. Deze gesprekken zullen plaatsvinden vanaf september 2020 als onderdeel van de terugkoppeling over inclusie.

3.7 Welzijn, gezondheid en ondersteuning

Op het gebied van welzijn, gezondheid en ondersteuning bestaan verschillende initiatieven en bestaande afspraken. Het is belangrijk dat mensen weten waar ze terecht kunnen en waar ze recht op hebben. Bewustzijn en inclusie willen we hierin meenemen zodat het een vaste plek krijgt binnen onze initiatieven en afspraken.

Acties

- Bewustzijn van inclusie koppelen aan de Dementievriendelijke Gemeente: Bronckhorst wil een dementievriendelijke gemeente zijn. De gemeente vindt het belangrijk om mensen met dementie én hun naasten te ondersteunen, zodat zij zo goed mogelijk mee kunnen blijven doen in de samenleving. Binnen de Dementievriendelijke Gemeente komen verschillende thema's aan bod. Op de thema's Ontmoeten, Zo Lang Mogelijk Meedoen, Veilig Thuis, en Inrichting Openbare Ruimte liggen mogelijkheden tot verbinding naar inclusie. Vanuit het inclusiebeleid en de Dementievriendelijke Gemeente zal gedurende de looptijd van de agenda samengewerkt worden op deze thema's om inclusie en toegankelijkheid voor deze groep mensen te bevorderen.
- De gemeente gaat in 2021 extra aandacht besteden aan inclusie via de website Meedoen in Bronckhorst (<https://www.meedoeninbronckhorst.nl/>): Op deze website wordt uitgelegd hoe wonen, zorg, welzijn, werk en geldzaken in Bronckhorst geregeld zijn en wijst de weg naar organisaties, activiteiten, hulp en initiatieven in de eigen buurt.
- Bij de Sociale Teams van de gemeente zal extra aandacht besteedt worden aan inclusie. Bij het keukentafelgesprek besteden we specifiek aandacht aan niet-zichtbare beperkingen van de inwoner. Denk hierbij aan laaggeletterdheid,

verstandelijke beperkingen of anderstaligen. De consultants van de sociale teams hebben bovendien cursussen vraagverheldering gevolgd. Ook worden er gedurende het jaar verschillende scholingsmomenten aangeboden.

- Voor mensen met een beperking zorgt de gemeente dat er voldoende mogelijkheden voor dagbesteding zijn, waarbij er gekeken wordt naar de interesses en mogelijkheden van de inwoner.
- Voortzetten Taalmaatjes Project: Taalmaatjes die hun kennis en vaardigheden op het gebied van Nederlands taal willen delen met vluchtelingen of andere nieuwkomers. Naast het vergroten van taalvaardigheid, heeft ontmoeting en wegwijs / contact binnen de lokale samenleving aandacht.
- Voortzetten van projecten rondom de inclusie van nieuwkomers. Projecten zoals 'Buddy to Buddy', die helpt vluchtelingen uit een isolement te komen door hen te koppelen aan lokale dorpsgenoten. Of 'Powervrouwen', gericht op de participatie van vrouwelijke nareizende vluchtelingen en gezinsmigranten.

3.8 Sport, cultuur, vrijetijdsbesteding en uitgaan

Verenigingen spelen een belangrijke rol in de gemeente Bronckhorst. Het is daarom belangrijk dat (sport)verenigingen en andere organisaties toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Niet alleen fysiek toegankelijk, maar mensen moeten zich welkom voelen.

Acties

- Verbeteren van het samenwerken met verenigingen in Bronckhorst om sport, cultuur breed toegankelijk te maken. Er zijn combinatiefunctionarissen aangesteld. Zij stimuleren een gezonde leefstijl, sport, beweging en cultuurparticipatie. Met hen zal in 2021 het gesprek aangegaan worden over de mogelijkheden tot verbetering.
- De gemeente Bronckhorst is aangesloten bij Achterhoek in Beweging en Uniek Sporten. Uniek Sporten helpt mensen met een beperking om een geschikte sport te vinden. Ook worden sportaanbieders ondersteund die gehandicaptensport willen aanbieden. In de regio Achterhoek wordt samengewerkt met sportaanbieders, combinatiefunctionarissen, coördinatoren vanuit het (speciaal) onderwijs, overheden, wooninstellingen en revalidatiecentra. In samenwerking met verenigingen willen we de zichtbaarheid van deze toegankelijke faciliteiten vergroten.
- Voortzetten van 'Bewegen Werkt!'. Mensen worden fysiek, mentaal en sociaal in beweging gezet naar participatie en werkhervatting. Dit is een programma voor statushouders waarin bewegen als middel wordt gebruikt om fit en vitaal te blijven, sociale contacten op te doen en het verenigingsleven te leren kennen.

4. Financieel kader

4.1 Aanlooperperiode en 2021: Bestaande middelen

Het Rijk stelt geen aparte middelen beschikbaar aan gemeenten om uitvoering te geven aan het VN-Verdrag Handicap. Vanuit de gemeente zijn daarom geen specifieke middelen beschikbaar gesteld om acties uit de Lokale Inclusie Agenda uit te voeren. Een aantal clusters heeft bestaande budgetten die al deels worden ingezet voor mensen met een beperking.

- De clusters Participatie en Zorgen en Leren voeren wettelijke taken uit binnen het sociaal domein. Zij hebben dus middelen voor onder meer de Jeugdwet, WMO en Participatiewet en bijvoorbeeld de vervoers- en woonvoorzieningen. Ook lopen er al verschillende projecten die overlap hebben met het onderwerp toegankelijkheid. Denk hierbij aan laaggeletterdheid, eenzaamheid en het project Dementievriendelijke Gemeente.
- Het cluster Buiten ontvangt meldingen over de leef- en woonomgeving en zorgt ook voor de afhandeling hiervan. Hier ontvangen zij budget voor.
- De clusters Juridische zaken en Communicatie verzorgen schrijftrainingen binnen de gemeentelijke organisatie.

Het onderwerp toegankelijkheid of VN-Verdrag Handicap is niet apart opgenomen in de begroting. Dit betekent dat acties voor de Lokale Inclusie Agenda in de aanlooperperiode en 2021 uit de bestaande middelen gefinancierd worden.

Dit komt overeen met het standpunt van het college om de Lokale Inclusie Agenda zo veel mogelijk uit te voeren binnen het bestaande beleid. We willen dat de uitgangspunten van het VN-Verdrag Handicap uiteindelijk onderdeel worden van de werkwijze binnen de gehele organisatie. Het is ook om deze reden logisch om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij bestaande werkwijzen, projecten en financiële middelen. Daarnaast geldt dat sommige acties niet of nauwelijks budget zullen vragen. Denk aan berichtgeving over dit onderwerp via het de mediakanalen. Ook kan er uiteraard samenwerking worden gezocht met ondernemers of verenigingen om uitvoering te geven aan het VN-Verdrag Handicap.

Mochten er voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda 2022 keuzes worden gemaakt die vragen om extra middelen, dan zal hier tijdig ruimte voor vrijgemaakt worden.

5. Toekomst

Het doel van het VN-Verdrag Handicap is dat inclusie blijvend de aandacht krijgt. Er wordt daarom ieder jaar een Lokale Inclusie Agenda opgesteld met de aandachtspunten en prioriteiten van dat jaar. Voor 2021 is gekozen voor een aanpak gericht op het creëren en versterken van bewustzijn rondom inclusie. Daarnaast worden in de aanloopperiode een aantal punten nog geïnventariseerd, zoals de aanstelling van een ambassadeur voor inclusie. Ons doel is om aan het eind van 2020 een beslissing te nemen rondom deze punten, zodat ze het volgende jaar geïmplementeerd kunnen worden.

Alvorens de Lokale Inclusie Agenda voor het jaar 2022 wordt opgesteld, zal het beleid van het voorgaande jaar geëvalueerd worden. Dit zal gebeuren rond september 2021. Op basis van de evaluatie worden nieuwe punten opgenomen in de volgende Lokale Inclusie Agenda. Ook zullen voor dat jaar nieuwe prioriteiten bepaald worden. Echter, de agenda is geen statisch document. Als gemeente volgen we de actualiteit en spelen er op in. We zullen aanpassingen maken als dat nodig is en de agenda bijwerken.

6. Bijlagen

6.1 Rapport momentum

In opdracht van de gemeente Bronckhorst heeft Onderzoeksbureau Moventem in het najaar van 2019 een onderzoek welke belemmeringen inwoners van Bronckhorst met een handicap of beperking ervaren. Aan de deelnemers aan het onderzoek is ook gevraagd wat zij nodig hebben om de ervaren belemmering weg te nemen. In totaal hebben 60 respondenten deelgenomen. Dit waren 26 (naaste van) ervaringsdeskundigen, 22 geïnteresseerden, 6 zorgprofessionals, 2 werkgevers en 4 overigen. Alle onderzoeksresultaten zijn opgenomen in het onderzoeksrapport.

Door deelnemers aan de nulmeting zijn de volgende belemmeringen het vaakst genoemd:

- Behoefte aan meer begrip uit de samenleving
- Slecht toegankelijke wegen en trottoirs
- Moeite met het omgaan met prikkels
- Ervaren van eenzaamheid of moeite met aangaan / behouden sociale contacten